'Danskeren"
is the
Only SEMI-WEEKLY
DANISH NEWSPAPER
Published in U. S. A.
It is owned by
"THE UNITED DANISH EV.
LUTH. CHURCH"
and is published by
Dan. Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

Neb State Hist Soc

Danskeren.

„Danskeren"
er det eneste danske Blad
i Amerika, der udgaar
to Gange
om Ugen
udgives af
DANSK LUTH. PUB. HOUSE,
BLAIR, NEBRASKA.
Prøve-Numre sendes
frit paa Forlangende.

Nr. 102. | Blair, Nebr., Tirsdag den 27. December 1910. | 19. Aarg.

Frygtelig Brandulykke.

25 Mennesker omkommen, andre saaret.

En Eksplosion foraarsager, at en Mur falder over Brandmændene.

Et Hjælpefond paa $250,000 for de nødlidende.

Chicago, 22. Dec. — Af de 25 Mænd, som omkom under enBrand i Morris & Co.s Stock Yards i Dag, var de 19 bragt frem af Ruinerne sent i Aften. Listen over de døde omfatter Brandchefen James Horan, assisterende Chef William J.Burroughs, 2 Kaptajner, 5 Løjtnanter, 13 City Brandmænd, 2 private Brandmænd og 1 Jernbanerabejder.

— — —

Aarsagen til den frygtelige Ulykke angives forskellig. Det var tidlig Torsdag Morgen, Ilden opdagedes af en Vagtmand, som straks gjorde Brandalarm. Femtem Brandkorps var snart paa Stedet, og Slukningsarbejdet var begyndt, da der skete en voldsom Eksplosion. Et Blad siger, at det var Ammonia, der eksploderede, et andet, at det var den kolde Luft i den store Kødoplags-Bygning, der udvidede sig med en saadan Kraft, at Bygningen sprængtes. Følgen blev i hvert Fald, **at en Mur pludselig faldt over** de Brandmænd, som fra en Platform var beskæftiget med at slukke Ilden, og paa den Maade skete det, at de ovennævnte omkom.

Alle, som kunde komme til, styrtede hen for at redde deres Kammerater; men det nedstyrtede Materiale var for hedt til at haandteres, og selv om det havde været muligt, gik den sørgelige Sandhed op for Redningsmændene, at ingen kunde have overlevet den frygtelige Katastrofe.

Beretningen om Branden og Eksplosionen spredte sig hurtig gennem Stockyards-Distriktet, og Venner og Slægtninge af Brandmændene strømmede til Stedet for at faa Oplysninger om deres kære. En stor Politistyrke maatte til for at holde dem fra at storme ind i den brændende Bygning.

Hver enestePolitistation sønden for 39. Street med Undtagelse af South Chicago sendte Ambulancevogne til Brandstedet, og de blev holdt i stadig Fart med at køre bort til Hospitalerne de saarede og af Røg overvældede Brandmænd.

Næste Dag skrives:

Arbejdet med at grave i Ruinerne efter den sørgelige Stock Yards Brand fortsattes hele Dagen i Gaar, fulgt med deltagende Interesse af Hundreder af tavse Tilskuere, hvoraf de fleste var Kvinder.

Det var ikke før Kl. 2 om Eftermiddagen, eller 34 Timer efter Branden opstod, at det sidste Lig, forkullet og lemlæstet, blev trukket frem, Liget var af Kapt. Dennis Doyle. Den døde Brandmand blev fundet med Ansigtet mod Jorden under en Grusdynge. En stor Bjelke, femten Fod lang, laa over hans Ryg. Kapt. Doyle var Fader til Nicholas Doyle, hvis Lig var et af de første, som blev fundet.

Antallet af Lig, som er fundet i Ruinerne, er nu 23, og med Kapt. Alexander Lennon, som saaret blev bragt til St. Bernards Hospital og døde der, bliver Antallet af Menneskeliv, som Branden krævede 24.

Byen vil vise de døde Brandmænd den sidste Ære ved offentlig Begravelse af Marshall Horan, ved at sende Repræsentanter til Begravelserne af de andre Mænd og ved et stort Memorialmøde efter Begravelsen.

Foreløbigt Arrangement for Begravelserne og for Memorialmødet, og Skridt til finansiel Støtte for de omkomnes efterladte blev taget i Gaar.

I et Møde af den specielle Byraadskomite, udnævnt af Mayor Busse, blev Skridt taget til at yde de afdødes Familier finansiel Støtte. Efter Forslag af Mayor Busse blev det besluttet at give $250 til hver Familie undtagen Brandchef Horans. Disse Penge var det Meningen at give til Dækning af Begravelsesomkostninger. Det blev desuden besluttet at sende Blomster og tre Vogne med Byens Repræsentanter til hver Begravelse.

Brandmarshal Horans Begravelse vil blive paa Byens Bekostning. Der vil blive en Kavalleri Eskorte anført af Col. Milton J. Foreman af første Regiment og en Politieskorte under Anførsel af Politichef Steward. Medlemmerne af Byraadet, Mayorens Kabinet og County Boardet vil deltage. Der vil selvfølgelig blive stor Deltagelse af Brandmænd; men om de vil møde frem i Kompagnier og marschere efter Ligvognen er endnu ikke bestemt.

Hjælpefond for de efterladte.

Hele Chicago vil blive anmodet om at bidrage til at rejse et Fond paa $250,000 til Hjælp for de omkomne Brandmænds efterladte.

De mindre Hjælpekomiteer, som først blev dannet, er alle opløst, og og en stor Centralkomite underNavn Citizens' Relief Committee er blevet dannet.

I det første Møde, som blev afholdt, blev 193 Mand, tilhørende 75 forskellige Fag eller Forretningsforetagender i Chicago, udnævnt til at indsamle det store Hjælpefond.

Fondet vil, naar det er indsamlet, blive anvendt paa samme Maade, som det Hjælpefond paa $104-000, der blev stiftet for de efterladte af de Brandmænd, som omkom under Branden ved Verdensudstillingen i 1893. $2,000 blev da sat til Side for hver Enke og hvert Barn. Naar Enken døde, gik Pengene til nærmeste Arving og det fulde Beløb blev udbetalt, naar Børnene blev voksne.

Under Ledelse af Coroner Hoffman er en Undersøgelse sat i Gang for at finde Aarsagen til Brandens Opkomst, og paa hvem Ansvaret for Ulykken hviler.

Nobelinstitutets Jubilæum.

En Enquete paa 10 Aars Dagen.

„Svenska Dagbladet" offentliggør i Anledning af Nobelinstitutets 10 Aars Dag i sit Nummer for den 10. December Resultatet af en Enquete, omfattende alle endnu levende Nobelpræmietagere, med Anmodning om Svar paa Spørgsmaalet: Kan Nobelpræmierne siges at have gjort noget for Udviklingen af den Videnskabsgren, som De selv repræsenterer, eller inden for Verdenslitteraturen?

Blandt de indkomne Svar er et fra det første Aars Præmietager i Kemi, van Hoff i Berlin, der finder, at Nobelstiftelsens Fremme af videnskabelig Virksomhed bedst viser sig deri, at den indirekte giver Anledning til andre Stiftelser, der ligeledes lover at blive af Betydning for hele Verden, nemlig Carnegie-Institutet i Washington og Kejser Wilhelm-Stiftelsen i Berlin.

De øvrige Svar fra Buchner og Fischer i Berlin, Pavlow i St. Petersborg, Ronald Ross i Liverpool og Rutherfort i Manchester giver Udtryk for en levende Overbevisning om, at Nobelpræmien har virket æggende paa den natur-videnskabelige og medicinske Forskning, men at dette tydeligt vil fremtræde, jo mere Præmierne kommer i Hænderne paa yngre Mennesker.

Buddhisme i Europa.

De tyske Baptisters Blad „Unsere Heiden-Mission" fortæller, at en Buddhistpræst Nyanatiloka er ankommen til Lugano med det Formaal at grunde den første Buddhist-Koloni i Europa.

Det er hans Hensigt at leve som Eremit i Midten af en eller anden Skov. En hollandsk og en tysk Student, der for tre Aar siden antog Buddhismens Lære, skal dele hans Ensomhed. Senere hen vil en indisk Buddhist forene sig med dem.

Syv tyske Tilhængere af Buddhismen vil bære Udgifterne, der er forbundne med Dannelsen af dette første Buddhist-Samfund, og en Udvidelse af det er allerede planlagt, en Arkitekt i Breslau har saaledes udkastet Planen til flere Eneboere.

Det siges, at Nyanatiloka er en berømt Filosof og Orientalist. Han har udgivet et Værk „Buddhas Ord", hvor han behandler de „fire store Sandheder".

Protestantisme i Spanien.

I en nylig udsendt Beretning fra det spansk-evangelske Samfund finder „Kr. Dgbl." en Opregning af de Vanskeligheder, hvorunder Protestantismen endnu lider i dette præsteredne Land.

Det synes lettere at aabne en Anarkist-Klub i Spanien end en protestantisk Skole eller Kapel, og det er meget tvivlsomt, om en erklæret Protestant kunde opnaa fuld Retfærdighed i Retten. Han kan næppe opnaa en Guvernørpost, og Professorskolen er lukket for ham. Selv Pressen vægrer sig ved at anvende ham .

Alligevel er der 216 Steder i Spanien, hvor protestantiske Kapeller og Skoler blomstrer, og Skolerne er fulde af Børn fra Fritænkerhjem som fra romersk-katolske Forældre, der foretrækker deres mere metodiske Undervisning og bedre sanitære Udstyrelse fremfor Undervisningen i de katolske Skoler. Tre protestantiske Teologer arbejder ogsaa paa Udgivelsen af opbyggelige polemiske og pædagogiske Skrifter til lave Priser.

Men man kan ikke andet end bedrøves over, at det spansk-evangelske Samfund paa Grund af manglende Midler føler sig nødsaget til at indskrænke eller ophøre med enkelte af Missionens Virksomheder.

Paven og Pressen

Et enestaaende Arkiv.

Der findes vist intetsteds i Verden, skriver „Jyll. Pst.", noget Avis- og Tidsskrift-Arkiv, der i Omfang og udmærket Ordning kan maale sig med Vatikanets. Paven abonnerer paa Tusinder af Aviser og Tidsskrifter, og en Mængde bliver ham desuden frivilligt tilsendt, saa det er ikke for meget sagt, at der paa hele Jordkloden ikke findes nogen Regering, der er bedre underrettet om alt, hvad den har Interesse af at vide, end Vatikanet.

Den første Pave, der ofrede Pressen nogen større Opmærksomhed, var Pius den Niende, som under de store, politiske Omvæltninger i Italien havde faaet større Tanker om Pressens Betydning end hans Forgængere. Han skabte Begyndelsen til det vældige Avisarkiv, der nu er forbundet med Vatikanets Bibliotek. Og fra ham stammer ogsaa Principperne for Arkivets Ordning. Hver Dag klipper en Række Sekretærer alle de Artikler og Notitser, der kan tænkes at have nogen Interesse, ud af de ankommende Aviser; og blandt alle disse Udklip vælger Kardinal-Statssekretæren saa dem, der skal forelægges Paven selv til Gennemlæsning. Senere vandrer alle Udklippene, omhyggelgt ordnet og indregistreret, over i Arkivet. Og heri indlemmes ogsaa de Indberetninger, der Dag efter Dag ankommer fra de katolske Biskopper i alle Verdens Lands; disse er nemlig forpligtede til at meddele Paven alt, hvad der forekommer dem at være af Betydning.

Hele dette Efterretningsmateriale, der svulmer op med en Lavines Hastighed, vilde jo imidlertid være fuldkommen værdiløst, hvis det ikke var ordnet med den pinligste Nøjagtighed efter sit Indhold, saa det i Løbet af faa Minutter er muligt at finde alt, hvad man ønsker Oplysning om. Naar kommende Dages Historieskrivere skal studere vorTid, vil de her finde en aldeles enestaaende og uudtømmelig Guldgrube.

Julehæfterne

Til de mange, der fra rundt om i og uden for Samfundet har indsendt Bestilling paa „Julestjernen" og „De Unges Julebog" for 1910, ser vi os nødsaget til at meddele, at disse to Hæfter endnu ikke er ankommen fra Danmark, og det til Trods for at Husets Ordre indgik allerede i August Maaned med udtrykkelig Begær om at faa de sent udkomne Hæfter forsendt hurtigst muligt per Post.

At der i Pakt. Weismanns Anmeldelse i „Dsk." for 20 Dec. staar „faas nu i D. L. P. H.", skyldes den Omstændighed, at han allerede den Gang havde modtaget et enkelt Hæfte direkte fra Danmark, og vi derfor antog det for sikkert, at vor Forsyning maatte komme straks.

Under Omstændighederne maa vi appellere til Kundernes Taalmodighed.

Hæfterne skal blive omsendt, saa snart Forsyningen ankommer.

Samtidig skal meddeles, at vi ikke ser os i Stand til at tage imod flere Bestillinger paa „Julestjernen", da hele vor Forsyning allerede er forudbestilt.

Dan. Luth. Publ. House.

Resultaterne af Folketællingen i Tyskland den 1. December viser navnlig for de større Byer i Hertugdømmet Anhalt utilfredsstillende Resultater. Saaledes er Byen Bernburg gaaet 1320 Indbyggere tilbage, og to andre Byer er ikke engang vokset med Fødselsoverskuddet. Det samme gælder Byen Metz, der har lidt over 93,000 Indbyggere.

Russisk Millionbedrager. Berlin, 5. December. Til „Tageblatt" telegraferes fra St. Petersborg: Politiet har arresteret en Købmand Chocklew fra Pensa, der var Bestyrer af Filialen for Sukkerfabrikken i Saratow og Repræsentant for flere andre Foretagender. Han har begaaet Bedragerier til over 1 Mill. Rubler og har aflagt en omfattende Tilstaaelse.

Jorden rundt.

To spanske Skibe er sunken under en Storm ud for Larasch i Marokko.

•

Cunard-Linien har bestilt enKæmpedamper til Atlanterhavsfart paa 50,000 Tons.

•

Et Juveltyveri er begaaet forleden i Genf, Schweitz. Tyvenes Udbytte takseres til 100,000 Frcs.

•

Norsk Damper „Tiflis" er strandet ved Teneriffas Kyst (canariske Øer). Fire Mand, deriblandt Kaptajnen druknede.

•

Paa Madeira, Ø i Atlanterhavet, raser Koleraen temmelig stærkt.Gennemsnitlig 11 nye Tilfælde hver Dag, 40 Procent ender med Døden.

•

Den franske Regering omgaas med Planer om at gøre Seine-Flodens Løb bredere og omdanne dens Løb i Paris til Havneplads.

•

Portugals tidligere Generalskatmester er bleven arresteret paa Grund af Uregelmæssigheder og Bedragerier i sin Embedsførelse.

•

En brændende Cigaret har bevirket en stor Brand i Brest, Frankrig, hvorved 3 Fjerdedele af Flaadens Værkstedsbygning blev lagt i Aske.

•

I Manschuriet griber Pesten heftigt om sig. Hele Nomadestammer uddør. Stepperne er overstrøet med Lig af flygtende Mennesker.

•

Varetyverier til et Beløb af 1½ Mill. Rubler er konstateret paa Stationen Krasnejak i Rusland. Opdagelsen skete ved en Revision paa Stationen.

•

Irerføreren Redmond erklærede forleden at naar Lorderne bliver besejret ved dette Valg, saa er deres Vetoret afskaffet og Homerule indført i Løbet af faa Uger.

•

Wasserscheid (Westphalen), 9de Dec. I Nat Kl. 1 skete der en heftig Eksplosion i Gruben „Holland". 4 Grubearbejdere dræbtes, og 5 saaredes haardt. Der savnes endnu 1 Aarbejder.

•

Cerbere, 9. December. I en Del af det vestlige Spanien har der raset en voldsom Hvirvelstorm, der har ødelagt alt paa sin Vej. I Provinsen Bilbao er flere Mennesker dræbt og mange saaret.

•

Lissabon, 9. December. En voldsom Storm har væltet Træerne her i Byen og ødelagt Telegrafledninger. To Mennesker dræbtes af den elektriske Strøm.

•

I Moskva har Studenterne forsøgt at forstyrre Universitetsforelæsningerne. Der blev Slagsmaal, og Politiet omringede Universitetet og arresterede en Mængde af Studenterne.

•

I Rigsdagsbygningen i Berlin afholdes i Januar Maaned en Udstilling imod Smudslitteraturen. Det er „Gesellschaft für Verbreitung von Volksbildung", som har taget Initiativet dertil.

•

Det tyrkiske Deputeretkammer. Efter flere Timers stormende Debat i Deputeretkamret, hvorved flere Ministre blev skarpt angrebne, besluttede Ungtyrkerne den 10. ds. at give Ministeriet et Tillidsvotum

Den tyske Kronprins har under en Elefantjagt paa Colombo, Cylon, med egen Haand nedlagt en mægtig Elefandt. Hans Gemalinde indfandt sig kort efter paa Valpladsen og fotograferede Dyret. Den samme Dag skød Kronprinsen en Bøffel og et Elsdyr.

•

En Konkurrence er udskrevet af det franske Marineministerium om Konstruktionen af et Redningsapparat for Besætningerne i Undervandsbaade. En anonym Person har stillet 100,000 Frcs. til Raadighed for Præmier, men kun Franskmænd kan deltage i Konkurrencen.

•

Tyrkisk Justits. Fra Konstantinopel meddeles, at 10 Bulgarere, der tilhørte den bulgarske Komite i Kruschewo, er bleven idømt livsvarigt Fængsel, medens 15 andre idømtes 6 Aars Tvangsarbejde. I Monastir har man henrettet 2 Bulgarere og 5 Albanesere. De dømte havde deltaget i den sidste Tids Grænsekampe.

Formentlig vil lignende Straffedomme blive eksekveret ovre i Lilleasien, hvor Druserne igen har gjort Oprør; saaledes har der fundet Kampe Sted ved Kerak, hvor Druserne mistede 500 døde og saarede, medens det tyrkiske Tab var 50 døde og saarede.

•

Rigsretsdom. Leipzig, 7. December. Rigsretten har i Dag stadfæstet Kammerrettens Dom, hvorved den tyske Rigsbank ver bleven dømt til at udlevere Eksfultan Abdul-Hamid de af ham i Banken deponerede Millioner. Under Sagen blev det gjort gældende, at Sultanen havde forlangt Kapitalen udbetalt, fordi der øvedes Tryk paa ham, men Rigsretten kunde ikke anerkende dette Standpunkt.

Revolutionær Smitte. Fra den portugisiske Koloni Macao meldes, at der forleden Nat udbrød Mytteri blandt Soldaterne og Flaadens Mandskab. Deltagerne i Mytteriet marcherede op foran Guvernørens Bolig og forlangte en Forhøjelse af deres Lønninger, at Bladet „Vida Nova" skulde standses og at Nonnerne skulde fordrives fra Byen. For at undgaa Uroligheder blev de to sidste Fordringer opfyldte. Officererne er ude af Stand til at styre deres Mandskaber. Beboerne Liv og Ejendom er truet. Ved Nonnernes Forjagelse mister Hundreder af forældreløse Børn deres Forsørgere.

•

Telefon ved Polen. Polarforskerne er begyndt i høj Grad at benytte sig af de senere Aars Opfindelser.

Shackleton anvendte Automobilslæde paa sin Sydpolsfærd, ogScott medfører Telefon.

Ved Hjælp af Telefonen kan Forskeren stadig holde Forbindelsen vedlige med Ekspeditionens Skib. Kulden gør det umuligt at anvende de sædvanlige Batterier, men efter en Masse Eksperimenter er det lykkedes at konstruere et nyt Akkumulatorsystem, der om Bord paa Skibet forsynes med elektrisk Kraft.

Disse Akkumulatorer er i Stand til at udholde en Kulde paa 55 Grader Celsius.

Da Jern og Kobbertraade er for tunge, har man anvendt Aluminium. Kaptajn Scott medfører 6 Ruller Aluminiumtraad, der tilsammen vejer 45 Kilo og tager saa lidt Plads, at de med Lethed kan befordres paa Slæderne.

Da Aluminium er en udmærket Leder, og Lyden forplantes bedre i den tørre Luft, venter man, at denne Polartelefon skal komme til at overgaa alle andre.